

Asia: TEM078:00/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi päästökauppalaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VANTAAN ENERGIAN LAUSUNTO LUONNOKSEEN PÄÄSTÖKAUPPALAIKSI

Vantaan Energia kiittää mahdollisuudesta kommentoida luonnosta hallituksen esityksestä eduskunnalle uudeksi päästökauppalaiksi. Vantaan Energia kannattaa kunnianhimoista päästökauppadirektiivin implementointia, mutta toivoo koko EU:n laajuisia yhtenäisiä sääntöjä.

Vantaan Energia toivoo, että Suomi jatkaa määrätietoista vaikuttamista myös EU-tasolla, erityisesti vuoden 2040 ilmastotavoitteiden valmistelussa, jotta päästökauppa edistäisi entistä tehokkaammin sekä ilmasto- että kierrätystavoitteita.

Vantaan Energian tavoitteena on saavuttaa hiilinegatiivisuus vuonna 2030. Vantaan Energia on sitoutunut kehittämään toimintaansa niin, että se myötävaikuttaa EU-tasosten ja kansallisten päästövähennys- ja kierrätystavoitteiden toteutumiseen. Vantaan Energian näkemyksen mukaan päästökauppadirektiivin toimeenpanossa on huomioitava erityisesti kierrätysasteen nostaminen sekä hiilidioksidin kestävä kierto.

Yhtenäinen, EU:n laajuinen päästökauppa

Toimiva päästökauppa edellyttää EU:n sisämarkkina-alueen yhteisiä sääntöjä. Vantaan Energia näkee, että jätteenpolton tulisi sisällyttää päästökauppaan EU:n laajuisesti ja samanaikaisesti. Jätteenpolton sisällyttäminen kansallisella tasolla päästökaupan piiriin heikentää suomalaisten

toimijoiden kilpailukykyä markkinoilla ja saattaa siten ohjata polttoa muualle vähentämättä kokonaispäästöjä. Suomessa jätteen energiahyödyntämisen hyötysuhde on mahdollista saada hyvin korkeaksi, kun on mahdollista tuottaa sähkön lisäksi lämpöä kaukolämpöverkkoihin. Siksi olisi suositeltavaa, että kansallinen jätteenpolton päästökauppa olisi linjassa Euroopan komission vuonna 2026 valmistuvan vaikutustendarvioinnin kanssa.

Luonnoksessa ehdotettu jätteenpolton sisällyttäminen ETS:n piiriin jo vuodesta 2025 lähtien ei antaisi yrityksille mahdollisuutta riittävään ennakointiin sekä investointien tekemiseen päästöoikeuksien hankinnasta koituvien maksujen välttämiseksi – siten sen ohjausvaikutus päästöjen vähentämiseksi olisi hyvin rajallinen.

Jätteenpolton kestävyys

Päästökaupan toimeenpanossa tulisi korostaa kierrätysasteen edistämistä, sillä kierrätysasteen nostaminen edistää hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamista. Mitä korkeampi kierrätysaste, sitä vähemmän biogeenistä jätejätettä päätyy energiahyödyntämiseen. Tästä syystä kierrätyskelvoton jäte on pitkälti fossiilista alkuperää. Tällaisen jätteen polttaminen yhdistettynä hiilidioksidin talteenottoon on sen järkevin kierrätystapa, joka tulisi katsoa kestäväksi osaksi kiertotaloutta. Tämän vuoksi päästökaupassa tulisi tehdä jako kierrätykseen kelpaavan sekä kelpaamattoman jätteen välille, sen sijaan, että jäte jaoteltaisiin fossiiliseen ja orgaaniseen jätteeseen.

Vantaan Energia tukee päästökauppauudistuksen pyrkimystä kannustaa yrityksiä päästöjä vähentävien sekä nollapäästöihin tähtäävien teknologioiden käyttöönottoon. Tämän lisäksi yrityksille tulisi luoda kannustimia hyödyntää jätettä sekä lisätä kierrätettyjen materiaalien käyttöä. Tavoitteena tulisi olla, että polttoon päätyisi mahdollisimman vähän kierrätyskelpoista jätettä.

Hiilidioksidin hyödyntäminen ilmakehään vapautumisen sijaan

Hiilidioksidin talteenottoa ja hyödyntämisessä tulisi välttää kannustimien luomista kaikelle jätteen poltolle. Jätteenpolttolaitoksissa CCU-ratkaisuja tulisi edistää ainoastaan kierrätyskelvottomien rejektien energiahyödyntämisestä vapautuvien CO₂-päästöjen kohdalla, jotta kierrätysastetta nostettaisiin mahdollisimman kestävästi ja energiatehokkaasti. Rajauksella on myös mahdollista välttää jätteenpolttolaitoksiin kohdistuvat yli-investoinnit.

Kierrätyskelvottomien jätejakeiden kestävin ja turvallisin käsittelytapa on energiahyödyntäminen. Ilmakehään vapautumisen sijaan väistämättömästi syntyvät päästöt voidaan hyödyntää tehokkaasti teollisuudessa esimerkiksi raaka-aineiden tai polttoaineiden tuotannossa.

Hallituksen luonnoksessa todetaan, että säännöt hiilidioksidin hyödyntämiselle puuttuvat vielä toistaiseksi ja CCU-tekniikan yksityiskohtaisemmasta hyväksyttävyydestä säädetään komission delegoitujen säädösten kautta. Myös siitä syystä on perusteltua, että jätteenpolton täysimääräinen lisääminen soveltamisalaan toteutuu vasta, kun EU:n lainsäädäntö keskeisten elementtien osalta on valmis.

Vantaan Energia on Suomen suurimpia kaupunkienergiayhtiöitä ja sen kunnianhimoisena tavoitteena tulla hiilinegatiiviseksi kiertotalousenergiayhtiöksi vuoteen 2030 mennessä. Investointiohjelma tähtää Suomen neljänneksi suurimman kaupungin kaukolämpöjärjestelmän hiilidioksidipäästöjen leikkaamiseen energian, materiaalien ja hiilidioksidin kierrättämisellä. Yhtiö pyrkii tarjoamaan vantaalaisille edullista, puhdasta ja toimitusvarmaa energiaa nyt ja tulevaisuudessa.

Luomala Juha
Vantaan Energia Oy